

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Sefer 'Atsmot Yosef

Ibn Ezra, Joseph ben Isaac

קחצי נב פסוי, ארזע נבא

Nidpas ... poh Śaloniḳi, 361 [1600/1601]

ה פד ד הכלה

[urn:nbn:de:kobv:517-vlib-11767](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:kobv:517-vlib-11767)

דאשה שאינה יונא' בחלינו' וכו' כדלקמן אשתא
 דאינה יונאה כמותת היבס' למה לי קרא למעט'
 מחלינה הא איכא למפרך מה לאשה שכן יונאה
 בנותת הבעל לא ודאי יונא' כמותת היבס' ולהכי
 אינעריך נעל למעט' מנט חלא דאיכא למימר אהך
 פרכא עכד עכרי יוכיח שאינו יונא' כמותת הארון
 וינא' כשטר אף אני אינא יוכמה' ולרב הונא ליכא
 למימר עכד עכרי יוכיח' משום דלא עבדין יוכיח
 מעבדות לאישות חלא דתמיה לי בזה דנהי דלא ע'
 עבדין פרכא אבל יוכיח מי ואמר דלא עבדין :

תוספות

חופה שגומרת וכו' הנקשה
 להרב מוהר"ן לכ' זלחה ד
 דברא' לבאורה דקושיית התוספות היא קושיית
 הגמרא : ובאמת הבנתי שוכרח דקושיית הגמ'
 היא אריש דינא דאיך נאמר ומה כסף שאינו גומר
 חופה שגומרת דמה שאינו גומר היינו כסף יחידית
 ומאי דחופה גומרת הוא אחר כסף נמז שהקו הזה
 בטל לגמרי ומ' בגמרא גמרינן חופה שלח על ידי
 קדושי' אפטר דהכי קאמר כיון שהקל וחומר בטל
 גמטך שאין ללמוד דחופה קונה בק' דהא בק' נאין
 לו הכנה ואין מקום ללמוד דחופה קונה לא בעבור
 שאינו גומרת וכו' גמרינן חופה שלח על ידי ק'
 קדושי' וכו' מחופה שעי' קדושי' זה נראה מוכרח :

עור

הנקשה להו' זלחה דחופה דלדין וכו' וקשה
 לי מאי קושיא היא לדין דהא לדין
 לא סבירא לן כרבי טרפין דאמר איכא דמפריך
 קל וחומר לא אמרינן דיו דלדעת רבנן אמרינן דיו
 והך ק' שעשו התוספו פרכא הוא ואפי' הכי חות'
 לן למימר דין דהא כי אמרינן כסף שקונה אינו דין
 טינמור אחר כסף איכא למימר דיו שיהא חסר כ'
 כסף ככסף לחודיה מה כסף לחודיה קונה ולא
 גומר אף כסף אחר כסף והא קונה ולא יהא גומר
 ואט' תאמר למאי מהני כק' הא לדעת רבנן אף על
 גב דמפריך אמרינן דיו :

כלל ונראה

דיש לחלק בין העמונים דהא
 דאמרי דיו היינו דיוק' כשנתקן'
 הק' כמה שאנו באים ללמוד דרך משל הק' הנאמ'
 בפרק כוזה הרגל שלמדנו דקמן כדש' הניזוק חק'
 שלם מק' אמרינן דיו שיהא בקרן ברשות הרבים
 ולא כלמוד חלא מחנית הלמידה אבל הכא שהק'
 הוא לענין גמר ואמרינן כסף שקנה אינו דין שיהא
 גומר אי אמרינן דיו שיהא ככסף ולא יהא חלא קוב'
 לא נראה לנן שום למידה בענין הק' דהא קמייה
 וגמר הס' כ' דכריס כפרדים זה מזה' וכש' למאי אי
 הוה אמרינן דיו שיהא גמה דכסף אחר כסף באות'
 קמייה שפיר הוה אמרינן דיו וכו' א"כ דיו כי הא'
 גומא אפילו רבנן מודו דלא אמרינן ליה :

מהיא נופא דבעי' למולף פרכינן מיניה אס' כן הרי
 מנא' שארס גוקרש בתו קטג דחטיב בע"כ ואיך אמ'
 רב הונא כתיבות מיהא לא חשכחן בע"כ לזה השיב
 דלא חטיב בע"כ כל מילי דקטנה כיון דאיכא דעת
 האב' שהוא במקום דעתה ובכף בע"כ משכחת לה
 בקידושי יעוד : ויש מיישבים דאכיל אס' נפ' לדעת
 התוספת כפירוש רש"י ז"ל דמה שהאב' מוכר בתו
 קטנה חטיב בע"כ דוקא מוכר דחוב הוא לא חטיב
 בע"כ אבל בקדושי קטנה דכות הוא לה לא חטיב
 בע"כ וכל זה לדעת התוספות דלרש"י לא ישיא
 כדפירשתי עכ"ל מה שמנאתי :

ובאמת

שמה שכתבו בוים מיישבין וכו'
 כיוחא לי דודאי לא יתכן לפר'
 על דברו רש"י כיון שרש"י פירש להפך אב' כותת' זל'
 היא טעם פ' רש"י דחטיב מכירת האמה בע"כ מ'
 מפרשים הם ומחלקים בין מכירה לקידושי'
 אבל הכלל שכתב דפרכינן מחד זה ק' כענין כלל'
 זה איך נאמר מה להגד השוה על חד נד :

ונראה

עוד לפרש דיש מיישבין יתכן על
 דברו רש"י ומ' רש"י בקידושי קטנה
 ואף בע"כ הכונה דלא דמי לבע"כ דאמה דהכא אף
 בע"כ וטעמא משום דמדעתה חטיבא וק' :

ובמה

שכתבו התוספות שהמכיר חטיב
 מדעת ולא חטיב בע"כ כי אס'
 בקדושי יעוד כדוקא אין לדקדק דמולף חלינה
 באמה העכריה והשתא ליכא למיז' שנעשה יוכיח
 מאשה ושכחה כנענית' וכמש' התוספות למעלה
 בד' ה' ספר כורתה משום דאי' לא למפרך מה להפך
 שכן הן מדעתן ולכך אין בהם חלינה מה שאין כן
 באמה שהיא בע"כ דהא איכא למימר עכד עכרי
 היבס' ע"כ כ' בע"כ יוכיח דלא חתי' פהך קל וחומר
 כיון שאינו יונא' כמותת הארון :

הלכה דף ד

אמר

רב הונא חופה קונה וכו' לרב הונא
 יש לרקרק דתהא האמה נקנית כ'
 בחופה בהיקשה דאחרת ונראה דלא מקישי' כהך
 היקשה חלא מאי דכתיב נכי אחר כהדיא אבל לא
 חותקט' במאי דאמרו בק' ו'
 למולף מק' דמתקומות ולגומ' ומה גמר שאינו בכסף
 איתי' בחופה וכו' דאיכא למימר פדיון הקדש יוכיח

מלתא

דכתיבה בהדיא קמיה הר' אס'
 ז'ל דסה מלתו דרב הונא משום
 דמיתת היבס' הו' מלתא דלא כתיבי כהדיא :
 ואפשר דלרב הונא הו' מלתא דכתיבו כהדיא : מ'
 מר' ונעריך הנעל למעט' וכמ' מנא' דלא גילף הק' ו'

דף
 תת
 דף
 מה
 יתח
 היא
 רכא
 הא
 הנד
 מה
 דס' ל'
 בעי
 וכל
 זכא
 דהך
 ה
 יוכל
 על
 כיון
 כי
 ל
 מיניה
 דיוק
 השוה
 ובעי
 שכן
 גלמא
 היקו
 ות כי
 כיה :
 כוונת
 שהיא
 שיהיו
 וה' ש'
 וספ'
 וף על
 ה' כנן
 כיה
 לא ח'
 דהיא
 ח' ל'
 פירוש
 וקשה
 החד

עור
 וכו'

עצמות יוסף

עור

קשה שהתוספות הקשו לדורן וגם לרב הונא... אחר כסף גומר מקו חופה שאינה קונה כשפחה פכענית גומרת כסף כשהקנה כסף אינו דין שיגומר הכסף אחר כסף והתירוץ דתירוץ התוספות הוא חולמיה וכו' תקשי לן אליבא דרב הונא לענין חופה מאי חולמיה דהאי חופה מהאי חופה ודוק: פס כביאה אחר כסף איכא למפרך אליבא דרב הונא שיהא גומר מקו חופה שאינה קונה כיבמה גומרת באשה ולכאורה נראה דליכא למפרך ולא מידי

עור

הקשה הרכ מהר"ן לכ דהיי דכסף אחר כסף אמרינן מאי חולמיה דהאי כסף מהאי כסף מ"מ כסף אחר כסף יהא גומ מהך קו ומה חופה שאינה קונה גומרת אחר שטר כסף שקונה אינו דין שיגומר

ונראה

דאיכא למפרך מה לחופה שכן גומרת אחר כסף תאמר כסף שאינו גומר אחר כסף משום חולמיה וכו' ואכילו תימ' דלא עכדינן הך פרכא כבי האי גוונא נר' דהתשוב' בנדה דכיון דכסף אחר כסף אינו גומ' והיי טעמא משום דאמרינן מאי חולמיה דהאי כסף וכו' אלמא בכר הוכח דאין לכסף האחרון קנין ולכן פכעני נתן לכסף זה האחרון כח לגומר אפי' שהיה אחר שט שאם היה לה כח היה לה כח ג"כ לגומר אחר כסף

עור

הקשה הרכ מהר"ן לך קו שערך דהא איכא קו אחר הכך שיהא קו' שערך התוספות והווי להו תרי קלי וחמורי דסתרי אהרדי דתיקו כל חד וחד אדונתו ולכאורה הווי דבריו זל תמוהים בעיני דהא כבי האי גוונא אמרינן דמכין אמה מזו בכל דוכתא ואפשר דפ"ז זל דהיי תרי קלי וחמורי לא הווי קלי וחמורי מנושאים אלא ממקומות רבב וקומר על מקומות לא שמכין אמה מזיבו אלא הווי תרי קלי וחמורי דסתרי אהרדי וכבי האי גוונא תירגו התו' צבי מתניתין דכשר כפרה פסול בעגלה כפ"ק ד' דחולין אבל לכאורה היה צד שהקל ושומר טעושה דב הונא ומה כסף שאינו גומר לכאורה היה נראה שכסף היה נוסף וגו' וקונה הוא הנשיא ואם היינו מהפכים הקו והיינו ע"ה אותן מגמדה וקנייה ומכל מקום שובק טעם החילוק שיש בין קל וחומ' דנושאים לקו דמקומות יר' טוב טעם לה' מהר"ן כל שהבין דהך קו' הוא של מקומות וכו' דקרקתי בתרי קלי וחמורי דמקומות דאמר' דלא פמכין אמה מזיבו אין ראיה מהתוספות שכתבו פן גבי כשר כפרה כח לין דהתם שאני דלא שייך ל למעבד מה מני' אבל מפרה ועגלה עכדינן מה מני' פכר' שיהא קדש היא כשאינה חף עגלה כפרה

ולענין

כתוב כח' הלכה ר"ח פסק כר"ב הונא וראיתי ברוב הפוסקי' הסכימו להחמיר כר"ח ולכאורה היה נראה שלח היה שם פסק כדכר' כיון דהך קו' דרכ הונא פריכא הוא ואית לנו למימר ביה דיו לכא מן הדין ואין שום ה' התיישבות לדעת רב הונא אלא דאית ליה סברת ד' ש' דהיכא דמפרך קל וחומר לא אמרינן דיו ואלן קיימא לן כרבנן דאכילו כחנר הכיון אינו מסל' לא חזי גזק נמשך דלית הלכתא כרב הונא ואפשר דמשום דאמר' דאשת איש מחמירין וראוי לחוש: ועיין מ"ש דשי' בביטא פ' כספ' דף כ"ט לשון המתח' ככר' וכו' וע"ב:

תנו

דכנן כינר ככסף נתן לה כסף וכו' לכוון נתן לה נראה כדעבד ונראה דנקט בפסיק' משום סיכא דנתנ' היא ואמרה היא אפי' כדעבד אינה מקודשת

הלכה ה' דף ה'

סתקף

לה רבי וירא וכו' כזה כתבו הפוסקים שאם נתן הוא ואמר' היא אם היה קידם מדבר עמה בעבקי קדושה הווי מקודשת גמורה דלא גרע אמירתה משתיקת' זכ"כ הר"א ז"ל והיב דנתן הוא ואמר' הוא אכילו לא הווי עסקים מעיקרא כענין קדושת הווי מקודשת דהיכא דנתנ' היא ואמרה היא אפי' עסקין כמותו ענין אינה מקודשת דכי יקח איש אש כענין כמסך אזה דרישא דכרייתא החידוש הוא אכילו אין ע' עסקין כמותו ענין הווי מקודשת וביפא דנתנה היא ואמרה היא הווי החידוש אפי' עסקין מעיקר' ונמשך לנו מזה דקדו' דאי הכי אמאי לא משכי דנא קשיא רישא רישא אפיכא ומנינו לקיים דיוקא דרישא ד' דנתן הוא ואמרה היא דאינה מקודש שהוא כשלח היה מדבר עמה מעיקרא דהא חידוש דריש בהכי הווי דיוקא דביפא דדיוקין מיכ' דנתן הוא ואמרה היא דאינה מקודשת אפ"י כשהיה מדבר דהא חידושא דסיכ' בהכי הווי כרפ': ונר' דמלת דפשיט הו' דנתן הוא ואמר' הוא ועכ"כ דיוקין מכיפ' הא נתן הוא ואמרה היא לחו כגוונא דדיוקין בריש דיוקין דקני' נתן הוא ואמר' הוא לא בנתן הוא ואמר' הוא וכשלח היה מדבר עמה:

עור

יש לדקדק דכלל לקיים דיוקא דריש' ודיוקא דסיכ' דנתנה היא ואמר' הוא וכאן בארש' חזוק כח' כהרס' שאינו חזוק ונר' דנר' לקיימו דריש' וסיכא כח' גוונא כיון דרישא וסיכא לא מכחא מלתא דאיידי' כהכי אחר' שכתבת' זה